TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Sınıf-12

OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KONU MİLLÎ EDEBİYAT ANLAYIŞINI YANSITAN ŞİİR

MİLLÎ EDEBİYAT ANLAYIŞINI YANSITAN ŞİİR

Cumhuriyet'ten önce ortaya çıkan Millî Edebiyat anlayışı Cumhuriyet kurulduktan sonra da etkisini devam ettirmiştir. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nda "Millî Edebiyat Anlayışını Yansıtan Şiir" olarak adlandırılan bu gelenek, folklor ve milliyetçilik gibi iki önemli kaynaktan beslenmiştir. Millî Edebiyat anlayışını sürdüren sanatçılar ve ortaya koydukları eserler "Memleket Edebiyatı" adıyla da bilinmektedir.

Millî Edebiyat Anlayışını Yansıtan Şiirin Özellikleri

- Bu anlayışla şiir yazan sanatçılar, Cumhuriyet'in ilanından sonra Mehmet Emin Yurdakul'un etkisiyle Ömer Seyfettin, Ali Canip Yöntem ve Ziya Gökalp'ın temelini attıkları Millî Edebiyat anlayışına bağlı olarak millî hassasiyetleri dile getirmişlerdir.
- Şiir, folklor ve milliyetçilik gibi iki önemli kaynaktan beslenmiştir.
- Halk şiiri geleneğinden yararlanılmıştır.
- Hece ölçüsü ve halk edebiyatı nazım şekilleri kullanılmaya devam etmiştir.
- Sade bir Türkçeyle Anadolu'yu konu edinen şiirler yazılmıştır.
- Folklordan biçimsel olarak beslenen şiir; süssüz, açık bir dille oluşturulmuştur.
- Anadolu ve Anadolu insanı öne çıkartılmış, Anadolu insanının duyarlıkları yansıtılmıştır.
- Tarih ve kahramanlık temaları şiirlerde ele alınan bir başka konu olmuştur.

Millî Edebiyat anlayışını yansıtan şiirde ön plana çıkan temsilciler şunlardır:

- Ahmet Kutsi Tecer
- Arif Nihat Asya
- Kemalettin Kamu
- Ömer Bedrettin Uşaklı
- Zeki Ömer Defne
- Behçet Kemal Çağlar
- İbrahim Alaettin Gövsa
- Orhan Şaik Gökyay
- Necmettin Halil Onan

AHMET KUTSİ TECER

Cumhuriyet Dönemi şairlerindendir. Bireysel konularda ve yurt sevgisi konularında halk şiiri geleneğinden yola çıkarak şiirlerini yazmıştır. Kullandığı dil ve üslup ile eserleri ve toplum arasında sağlam bir ilişki kurmuştur. Halk kültürüne büyük katkı sağlayan bir sanatçıdır. Halk Şairleri Bayramı'nı düzenlemiş, Halk Şairleri Derneğini kurmuş ve Âşık Veysel gibi birçok ozanı ülkeye tanıtmıştır. Beş Hececilerin temsil ettiği "memleket edebiyatı" anlayışını sürdürmüştür. İçten ve duygulu bir söyleyişle yazdığı memleket şiirleri ile tanınmıştır.

Sanatçının bazı eserleri şunlardır: *Bütün Şiirler* (Tüm şiirleri bu başlık altındaki kitapta toplanmıştır.) ***(şiir)***; *Yazılan Bozulmadan, Köşebaşı, Köroğlu, Beş Mevsim, Bir Pazar Günü, Satılık Ev* ***(oyun)***; *Sivas Halk Şairleri Bayramı, Köylü Temsilleri, Türk Folklorunda Sosyal Mesele* ***(inceleme).***

ÖMER BEDRETTİN UŞAKLI

Uşak'ta doğdu. İstanbul Kabataş Erkek Lisesinden sonra Mülkiye Mektebini bitirdi. Maiyet memurluğu, kaymakam muavinliği, kaymakamlık, vali vekilliği, mülkiye müfettişliği, milletvekilliği yaptı. Memuriyet görevi gereği Anadolu'nun pek çok yerini gördü, Anadolu insanını yakından tanıdı. "Anadolu Şairi" olarak anılan sanatçı, çok sevdiği Anadolu'yu ve insanını memleket sevgisiyle şiirlerinde işledi. Bu yönüyle "memleket edebiyatı"nın önde gelen temsilcilerinden sayıldı. Şiirlerinde halk edebiyatı imkânlarından yararlanan sanatçı; memleket, tabiat, deniz, gurbet temalarını içten bir duyuşla dile getirdi; bazı şiirleri bestelendi. *Deniz Sarhoşları, Yayla Dumanı, Deniz Hasreti* adlı şiir kitapları şairin tanınmış eserlerindendir.

SORULAR

SORU 1:

Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat anlayışını sürdüren şiir ile doğrudan <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) Folklor
B) Milliyetçilik
C) Hece ölçüsü
D) Anadolu
E) İmge

Cevap: E

SORU 2:

Aşağıda verilen dizelerden hangisi Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren şiire örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Orda bir köy var, uzakta, / O köy bizim köyümüzdür. / Gezmesek de, tozmasak da / O köy bizim köyümüzdür.

B) Desem ki sen benim için, / Hava kadar lazım, / Ekmek kadar mübarek, / Su gibi aziz bir şeysin; / Nimettensin, nimettensin!

C) Ben de duman olsam senin yerine, / Dağılsam dağların şu mahşerine; / Güzelin saçına ve gözlerine / Ben girsem, ben dolsam yayla dumanı!

D) Siz, ağaçlar, elbet beni bildiniz, / Ben sizden ayrılmış yürür bir dalım. / Ey çamlar, köknarlar, ey yeşil deniz. / Ben kendi kendini sürür bir dalım.

E) Şehrin uğultusundan usanmış ruhumuzun / Nadir duyabildiği taze bir heyecanla. / Karıştım o gün bugün, bu zavallı çobanla / Bingöl yaylalarının mavi dumanlarına,

Cevap: B

SORU 3:

Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat anlayışını sürdüren şiirin özelliklerinden biri <u>değildir</u>?

A) Halk şiiri nazım şekillerinden yararlanılmıştır.
B) Hece ölçüsü kullanılmıştır.
C) Millî konulara yer verilmiştir.
D) Sözcükler genellikle ilk anlamlarında kullanılmıştır.
E) Sanatlı söyleyişe önem verilmiştir.

Cevap: E